

B9-0079/2023

16.1.2023

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

komission julkilausuman johdosta

työjärjestyksen 132 artiklan 2 kohdan mukaisesti

EU:n toimet Iranin mielenosoitusten ja teloitusten johdosta
(2023/2511(RSP))

**Pedro Marques, Tonino Picula, Evin Incir, Thijs Reuten, Raphaël
Glucksmann, Delara Burkhardt, Dietmar Köster**
S&D-ryhmän puolesta

B9-0079/2023

**Euroopan parlamentin päätöslauselma EU:n toimista Iranin mielenosoitusten ja teloitusten johdosta
(2023/2511(RSP))**

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Iranista, erityisesti 6. lokakuuta 2022 antamansa päätöslauselman Mahsa Jina Aminin kuolemasta ja naisten oikeuksia puolustaviin mielenosoittajiin kohdistetuista tukahduttamistoimista Iranissa¹ ja 17. helmikuuta 2022 antamansa päätöslauselman kuolemanrangaistuksesta Iranissa²,
- ottaa huomioon 16. marraskuuta 2022 annetun YK:n yleiskokouksen kolmannen komitean päätöslauselman ihmisoikeuksista Iranissa,
- ottaa huomioon 10. tammikuuta 2023 annetun YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston julkilausuman,
- ottaa huomioon 11. marraskuuta 2022 annetun YK:n asiantuntijoiden julkilausuman, jossa Irania pyydettiin lopettamaan rauhanomaisten mielenosoittajien tuomitseminen kuolemaan,
- ottaa huomioon 24. marraskuuta 2022 pidetyn YK:n ihmisoikeusneuvoston erityisistunnon, jossa käsiteltiin Iranin islamilaista tasavaltaa,
- ottaa huomioon 18. kesäkuuta 2022, 13. tammikuuta 2022 ja 11. tammikuuta 2021 annetut Iranin islamilaisen tasavallan ihmisoikeustilannetta käsittelevän YK:n erityisraportoijan raportit,
- ottaa huomioon 4. marraskuuta 2022 annetun G7-ryhmän ulkoministerien julkilausuman,
- ottaa huomioon 12. joulukuuta 2022 annetut EU:n ulkoasiainneuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon iranilaisiin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistetut pakotteet, jotka neuvosto hyväksyi 17. lokakuuta 2022, 20. lokakuuta 2022 ja 14. marraskuuta 2022 ja jotka julkaistiin virallisessa lehdessä 12. joulukuuta 2022³,
- ottaa huomioon Iranin islamilaisen tasavallan eurooppalaisiin ja brittiläisiin yhteisöihin ja henkilöihin kohdistamat pakotteet,
- ottaa huomioon 7. tammikuuta 2023 annetun Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) tiedottajan lausuman äskettäisistä Mohammad Mehdi Karamin ja Seyyed Mohammad

¹ Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2022)0352.

² EUVL C 342, 6.9.2022, s. 286.

³ Neuvoston täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/2428, annettu 12. joulukuuta 2022, Iranin tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin, yhteisöihin ja elimiin kohdistettavista rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 359/2011 täytäntöönpanosta EUVL L 318, 12.12.2022, p.1.

Hosseinin teloituksista ja 8. joulukuuta 2022 annetun lausuman Mohsen Sekarin teloituksesta,

- ottaa huomioon 9. tammikuuta 2023 annetun EUH:n tiedottajan lehdistötiedotteen, jossa ilmoitettiin Iranin islamilaisen tasavallan EU:n suurlähettilään kutumisesta kuultavaksi,
- ottaa huomioon 9. joulukuuta 2022 annetun Kanadan ja Yhdysvaltojen yhteisen julkilausuman Iranin ihmisoikeustilanteesta,
- ottaa huomioon vuonna 1966 tehdyn kansalaisyhteisöoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen, jonka Iran ratifioi kesäkuussa 1975,
- ottaa huomioon EU:n maailmanlaajuisen ihmisoikeuspakotejärjestelmän,
- ottaa huomioon 27. joulukuuta 2001 hyväksytyn neuvoston yhteisen kannan 2001/931/YUTP erityistoimenpiteiden toteuttamisesta terrorismin torjumiseksi⁴,
- ottaa huomioon 27. joulukuuta 2001 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2580/2001 tiettyihin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvista erityisistä rajoittavista toimenpiteistä terrorismin torjumiseksi⁵,
- ottaa huomioon 15. maaliskuuta 2017 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/541 terrorismin torjumisesta sekä neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS korvaamisesta sekä neuvoston päätöksen 2005/671/YOS muuttamisesta⁶,
- ottaa huomioon kuolemanrangaistusta koskevat EU:n suuntaviivat ja ihmisoikeuksien puolustajia koskevat EU:n suuntaviivat,
- ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 132 artiklan 2 ja 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Iranin ”siveyspoliisi” pidätti 22-vuotiaan iranilaisen kurdinaisen Mahsa Jina Aminin Teheranissa 13. syyskuuta 2022, koska hänen väitettiin jättäneen noudattamatta huivipakkoa koskevaa lakia; ottaa huomioon, että Mahsa Jina Aminia kidutettiin raastasti ja hän kuoli 16. syyskuuta 2022 pidätettynä ollessaan;
- B. ottaa huomioon, että Mahsa Jina Aminin surmaamisen jälkeen eri puolilla maata puhkesi maanlaajuisia mielenosoituksia, joihin osallistui satojatuhansia yhteiskunnan kaikkia osia edustavia Iranin kansalaisia; toteaa, että mielenosoitusten alullepanijoina olivat naiset, jotka vaativat Mahsa Jina Aminin kuolemasta vastuussa olevia vastaamaan teostaan ja naiseen kohdistuvan väkivallan ja syrjinnän lopettamista Iranissa; ottaa huomioon, että naisten mielenilmaukset innoittivat miehiä solidaarisuuteen ja antoivat kipinän kaikkialla maassa yleiselle vallankumous- ja protestiliikkeelle hallitusta vastaan; ottaa huomioon, että opiskelijat protestoivat monissa yliopistoissa eri puolilla maata boikotoimalla oppituntejaan ja osoittamalla mieltään sortoa vastaan; ottaa

⁴ EYVL L 344, 28.12.2001, s. 93.

⁵ EYVL L 344, 28.12.2001, s. 70.

⁶ EUVL L 88, 31.3.2017, s. 6.

huomioon, että Mahsa Jina Amini oli kotoisin Iranin Kurdistanin alueelta, jossa mielenosoitukset ovat levinneet laajalle ja hallitus on reagoinut niihin sortotoimin;

- C. ottaa huomioon, että Iranin turvallisuus- ja poliisivoimat ovat reagoineet mielenosoitukseen väkivaltaisesti, summittaisesti, suhteettomasti ja pidäkkeettömästi; ottaa huomioon, että islamilaisen tasavallan korkein johtaja Ali Khamenei ja presidentti Ebrahim Raisi ovat toistuvasti antaneet kiitosta islamilaisen vallankumouskaartin puolisolitaallisille Basij-joukoille rauhanomaisten mielenosoitusten väkivaltaisesta tukahduttamisesta ja mielenosoittajien tappamisesta ja kannustaneet niitä tähän;
- D. ottaa huomioon, että 16. tammikuuta 2023 mennessä Iranin turvallisuusjoukot olivat tietojen mukaan tappaneet useita satoja rauhanomaisia mielenosoittajia, näiden joukossa kymmeniä lapsia, sekä pidättäneet ja siepanneet yli 20 000 mielenosoittajaa, muun muassa ihmisoikeuksien puolustajia, opiskelijoita, asianajajia ja kansalaisyhteiskunnan aktivisteja, myös EU:n kansalaisia ja EU:ssa oleskelevia, ja ainakin 51 toimittajaa;
- E. ottaa huomioon, että Iranin hallinto on epäoikeudenmukaisten ja pikaisten oikeudenkäyntien jälkeen, joissa rikotaan oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin alkeellisimpia ja perustavaa laatua olevia vaatimuksia, langettanut rauhanomaisille mielenosoittajille kuolemantuomioita ja pannut niitä täytäntöön; ottaa huomioon, että Iranin johto käyttää kuolemanrangaistusta sorron välineenä mielenosoitusten murskaamiseksi; ottaa huomioon, että islamilaisen tasavallan poliisi- ja turvallisuusjoukot harjoittavat yleisesti kidutusta, raiskauksia ja julmaa, epäinhimillistä ja halventavaa kohtelua Iranin vankiloissa pidätettyinä olevia kohtaan;
- F. ottaa huomioon, että Amnesty International on laatinut luettelon noin 25 henkilöstä, joilla on suuri riski joutua teloitetuiksi; ottaa huomioon Amnesty Internationalin todenneen olevan syytä pelätä, että lukuisat muut saatetaan tuomita kuolemaan osallistumisesta mielenosoitukseen; ottaa huomioon, että YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimiston mukaan yli 40:ää iranilaista taiteilijaa syytetään rikoksista, joista voidaan tuomita kuolemanrangaistukseen;
- G. toteaa, että Iranin ihmisoikeustilanne heikkenee koko ajan; ottaa huomioon, että Mahsa Jina Aminin ja muiden surmaaminen sekä nykyinen teloitusten aalto ovat osoitus Iranissa meneillään olevasta ihmisoikeuskriisistä; toteaa, että heikentyvää tilannetta pahentaa Iranin hallituksen ja sen turvallisuuskoneiston järjestelmällinen rankaisemattomuus, joka on mahdollistanut laajamittaisen kidutuksen sekä laittomat teloitukset ja muut laittomat tapot; ottaa huomioon, että Iranin rikosoikeusjärjestelmä tukeutuu voimakkaasti kidutuksen ja muiden pakkokeinojen ja rajoitteiden avulla saatuihin pakotettuihin tunnustuksiin;
- H. ottaa huomioon, että Iranin parlamentin 227 jäsentä kehottivat 6. marraskuuta 2022 vallanjakoa räikeästi rikkoen oikeuslaitosta toimimaan päättäväisesti mielenosoitusten aikana pidätettyjen henkilöiden suhteen ja rankaisemaan heitä kuolemanrangaistuksella;
- I. ottaa huomioon, että yhä useampia ihmisoikeuksien puolustajia on pidätetty sen jälkeen, kun surmat ja tukahduttamistoimet alkoivat; ottaa huomioon, että mielenosoitusten eturintamassa olleita naisia ja tyttöjä, myös etnisiin ja uskonnollisiin vähemmistöihin kuuluvia, on pidätetty ja vangittu, kun he ovat vaatineet, että systeemisesti ja järjestelmällisesti syrjivät lait, poliisivoimat ja käytännöt lakkautetaan; toteaa, että

erityisesti heitä vastaan on nostettu syytteitä, joista voidaan määrätä kuolemanrangaistus, ja heille on langetettu kuolemantuomioita;

- J. ottaa huomioon, että joukko ihmisoikeusasiantuntijoita, joihin kuuluu useita YK:n erityismenettelyjen toimeksiantojen saajia, antoi julkilausuman, jossa tuomitaan Iranin turvallisuusjoukkojen mielenosoittajiin kohdistamat surmat ja tukahduttamistoimet; ottaa huomioon, että asiantuntijat ilmaisivat syvän huolensa liiallisesta ja kuolemaan johtavasta voimankäytöstä mielenosoittajia vastaan Aminin kuoleman jälkeisissä mielenosoituksissa, mihin kuuluu naisiin ja tyttöihin kohdistuva seksuaalinen väkivalta, mielenosoittajien pelottelu ja ahdistelu sekä ihmisoikeusloukkauksiin syyllistyneiden järjestelmällinen rankaisemattomuus; ottaa huomioon, että YK:n asiantuntijat kehottivat 11. marraskuuta 2022 Iranin johtoa lopettamaan sellaisten syytteiden nostamisen, joista voidaan määrätä kuolemanrangaistus, ihmisten osallistumisesta tai väitetyistä osallistumisesta rauhanomaisiin mielenosoituksiin;
- K. ottaa huomioon, että YK:n asiantuntijat kehottivat ihmisoikeusneuvostoa ryhtymään kiireellisesti tarvittaviin toimiin Iranin tilannetta käsittelevän erityisistunnon järjestämiseksi ja kansainvälisen tutkintamekanismin perustamiseksi, jotta varmistetaan edesvastuuseen joutuminen Iranissa ja lopetetaan jatkuva rankaisemattomuus vakavista ihmisoikeusloukkauksista; ottaa huomioon, että ihmisoikeusneuvosto piti 24. marraskuuta erityisistunnon Iranin tilanteesta; ottaa huomioon, että tässä erityisistunnossa sovittiin, että riippumattoman kansainvälisen tiedonhankintavaltuuskunnan olisi tutkittava Iranin islamilaisessa tasavallassa tapahtuneita väitetyjä ihmisoikeusloukkauksia, kerättävä ja analysoitava todisteita ja oltava yhteydessä sidosryhmiin näitä väitteitä koskevien tosiseikkojen selvittämiseksi, jotta kaikki Iranin islamilaisessa tasavallassa vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin syyllistyneet, myös korkein johto, voidaan saattaa oikeuden eteen;
- L. ottaa huomioon, että YK:n ihmisoikeusvaltuutetun toimisto totesi 10. tammikuuta 2023, että rikosoikeudellisten menettelyjen käyttäminen ihmisten rankaisemiseen siitä, että he harjoittavat perusoikeuksiaan, merkitsee valtion hyväksymää tappamista;
- M. ottaa huomioon, että EU:n ulkoministerit hyväksyivät 12. joulukuuta 2022 neuvoston päätelmät Iranista; ottaa huomioon, että näissä päätelmissä muun muassa kehoitetaan Iranin viranomaisia lopettamaan välittömästi ehdottomasti tuomittavan käytännön, jossa mielenosoittajia tuomitaan kuolemaan ja pannaan tuomiot täytäntöön, sekä kumoamaan viipymättä viimeaikaiset kuolemantuomiot, jotka on jo annettu meneillään olevien mielenosoitusten yhteydessä, ja huolehtimaan oikeudenmukaisesta menettelystä kaikille pidätetyille.
- N. ottaa huomioon, että EUH:n pääsihteeri kutsui 9. tammikuuta 2023 Iranin islamilaisen tasavallan EU-suurlähettilään kuultavaksi korkean edustajan puolesta ja toi julki EU:n kauhun viimeisimpien teloitusten johdosta; toteaa, että kyseessä olivat Mohammad Mehdi Karami ja Seyyed Mohammad Hosseini, jotka pidätettiin ja tuomittiin kuolemaan Iranin mielenosoitusten yhteydessä; ottaa huomioon, että Mohsen Shekari ja Majidreza Rahnavaard teloitettiin 8. ja 12. joulukuuta 2022 osallistumisestaan mielenosoituksiin;

- O. ottaa huomioon, että Kanada ja Yhdysvallat antoivat 9. joulukuuta 2022 yhteisen julkilausuman, jossa tuomittiin Iranin islamilaisen tasavallan raat väkivallanteot rauhanomaisia mielenosoittajia vastaan ja Iranin kansan jatkuva sorto sekä naisten alistaminen ja heihin kohdistettu valtion tukema väkivalta; ottaa huomioon, että molemmat maat ottivat käyttöön pakotteita ihmisoikeusloukkauksiin liitettyjä Iranin virkamiehiä vastaan, mukaan lukien ihmisoikeusloukkaukset, jotka on tehty osana meneillään olevia raakoja tukahduttamistoimia;
- P. ottaa huomioon, että EU on äskettäin ja useaan otteeseen hyväksynyt rajoittavia toimenpiteitä, jotka liittyvät näihin räikeisiin ihmisoikeusloukkauksiin, muun muassa vallankumouskaartissa korkeassa asemassa olevia henkilöitä vastaan; toteaa, että näitä toimenpiteitä ovat varojen jäädyttäminen, kiellot matkustaa EU:hun ja kiello asettaa varoja tai taloudellisia resursseja luetteloon merkittyjen henkilöiden ja yhteisöjen saataville johtuen heidän roolistaan väkivaltaisissa tukahduttamistoimissa Iranissa ja siinä, että islamilainen tasavalta tarjoaa aseistettuja drooneja, joita käytetään Venäjän federaation Ukrainaan kohdistamassa terroritoiminnassa; ottaa huomioon, että luettelo henkilöistä, joihin sovelletaan EU:n rajoittavia toimenpiteitä Iranin nykyiseen ihmisoikeustilanteeseen liittyvässä pakotejärjestelmässä, sisältää nyt yhteensä 126 henkilöä ja 11 yhteisöä. ottaa huomioon, että EU:n pakoteluetteloon sisältyvät muun muassa Iranin sisäministeri Ahmad Vahidi, tieto- ja viestintäteknologiaministeri Issa Zarepour, Iranin lainvalvontajoukot ja vallankumouskaartin alueelliset johtajat;
- Q. ottaa huomioon, että Iranin islamilaisen tasavallan ulkoministeriö hyväksyi vuorostaan pakotemekanismin puitteissa vastatoimia, jotka kohdistuvat muun muassa Euroopan parlamentin jäsenen ja suhteista Arabian niemimaahan vastaavan valtuuskunnan puheenjohtajaan Hannah Neumannin sekä muihin parlamentin jäseniin ja saksalaisiin ja ranskalaisiin entisiin poliitikkoihin;
- R. ottaa huomioon, että islamilainen tasavalta harjoittaa erityisesti vallankumouskaartin kautta kansainvälisesti, myös EU:n maaperällä, laajamittaisia, hyvin suunniteltuja ja väkivaltaisia sortotoimia, jotka kohdistuvat maanpaossa oleviin ja maasta muuttaneisiin aktivisteihin, toisinajattelijoihin, riippumattomiin toimittajiin ja ihmisoikeuksien puolustajiin, sekä uhkailee ja ahdistelee heidän perheenjäseniään Iranissa; ottaa huomioon, että islamilainen tasavalta on sekä suoraan että paikallisten agenttiansa välityksellä murhannut maasta muuttaneita toisinajattelijoita, siepannut Iraniin maasta paenneita ja suunnitellut pommi-iskuja useisiin maihin, EU:n jäsenvaltiot mukaan luettuina;
- S. ottaa huomioon, että islamilaisen tasavallan viranomaiset häiritsevät tarkoituksellisesti internet- ja mobiiliyhteyksiä ja rajoittavat huomattavasti sosiaalisen median alustoja heikentääkseen Iranin väestön mahdollisuuksia järjestää mielenilmauksia; ottaa huomioon, että Irania koskevaan EU:n ihmisoikeuksien pakotejärjestelmään kuuluu myös kiello viedä Iranin islamilaiseen tasavaltaan tarvikkeita, joita voidaan käyttää sisäisissä sortotoimissa, ja televiestinnän seurantalaitteita.
- T. ottaa huomioon, että komission varapuheenjohtaja / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja Josep Borrell tuomitsi 8. joulukuuta 2022 ja 7. tammikuuta 2023 antamissaan julkilausumissa Mohammad Mehdi Karamin ja Seyyed Mohammad Hosseinin teloitukset; ottaa huomioon, että julkilausumissa

kehotetaan Iranin viranomaisia lopettamaan välittömästi kuolemantuomioiden langettaminen mielenosoittajille ja niiden täytäntöönpano; ottaa huomioon, että näissä julkilausumissa EU kehottaa Iranin viranomaisia kumoamaan viipymättä viimeaikaiset kuolemantuomiot ja noudattamaan tiukasti kansainvälisiä velvoitteitaan;

- U. ottaa huomioon, että islamilainen tasavalta on syyttänyt kurdiryhmiä, Irakissa olevat ryhmät mukaan luettuina, yllyttämisestä mielenosoituksiin kurdienemmistöisissä Iranin maakunnissa; ottaa huomioon, että vallankumouskaarti on tällä verukkeella tehnyt aseellisia hyökkäyksiä Kurdistanin aluetta vastaan Irakissa ja tappanut kymmeniä ihmisiä, myös siviilejä;
 - V. ottaa huomioon, että vallankumouskaartilla, johon kuuluvat puolisotilaalliset Basij-joukot, Quds-joukot, maajoukot, ilmavoimat ja laivasto, on keskeinen rooli maan sisäisten toisinajattelijoiden sortamisessa ja ulkoisessa sotilaallisessa toiminnassa; ottaa huomioon, että tietojen mukaan vallankumouskaarti, joka toimii kuin valtio valtiossa, hallitsee kahta kolmasosaa Iranin taloudesta ja sillä on omistusosuuksia infrastruktuurin, petrokemian, rahoitus-, televiestintä- ja auto- ja meriteollisuuden aloilla sekä huomattavia tukisäätioitä, jotka tunnetaan nimellä ”bonyad” ja laajamittaisia laittomia salakuljetusverkostoja;
 - W. ottaa huomioon, että vallankumouskaarti harjoittaa, ohjaa tai tukee terroristitoimintaa sekä kotimaassa että alueellisesti muun muassa antamalla taloudellista, organisatorista ja poliittista tukea puolisotilaallisille PMF-joukoille Irakissa, Hizbollahille Libanonissa, Bashar al-Assadin hallinnolle Syyriassa sekä Hamasille, islamilaiselle jihadille ja Palestiinan vapautuksen kansanrintaman keskuskomennolle Gazassa; ottaa huomioon, että miehitetillä Krimillä toimivat vallankumouskaartin kouluttajat avustavat Venäjän federaatiota ukrainalaisten siviilien terrorisoinnissa aseistettujen miehittämättömien ilma-alusten (dronien) avulla;
 - X. ottaa huomioon, että islamilaisen tasavallan ulkopoliittikka ilmentää mullahien hallinnon aggressiivista sisäpolitiikkaa; toteaa, että tämä hallinto horjuttaa koko Lähi-idän alueen vakautta;
1. tuomitsee mitä jyrkimmin kuolemantuomion käytön rauhanomaisia mielenosoittajia vastaan Iranissa ja heidän teloituksensa; vaatii Iranin viranomaisia pysäyttämään välittömästi ja ehdoitta kaikki suunnitelmat toteuttaa teloituksia ja pidättymään uusien kuolemantuomioiden langettamisesta; kehottaa Iranin islamilaisen tasavallan viranomaisia lykkäämään virallisesti teloitusten täytäntöönpanoa tavoitteenaan lakkauttaa kuolemanrangaistus kokonaan; kehottaa Iranin viranomaisia kumoamaan kaikki langettavat tuomiot ja kuolemantuomiot;
 2. kehottaa islamilaisen tasavallan viranomaisia varmistamaan, että kaikki kuolemaan tuomitut mielenosoittajat vapautetaan välittömästi ja ehdoitta, heidän joukossaan muun muassa Mohammed Boroughani, Mohammad Ghobadlou, Hamid Ghare Hassanlou, Mahan Sadrat Marani, Hossein Mohammadi, Manouchehr Mehman Navaz, Sahand Nourmohammad-Zadeh, Saman Seydi, Reza Arya, Saleh Mirhashemi Baltaghi, Saeed Yaqoubi Kordafli, Javad Rouhi, Arshia Takdastan, sekä Mehdi Mohammadifard, Saleh Mirhashemi, Majid Kazemi ja Saeid Yaghoubi; kehottaa islamilaista tasavaltaa

tarkistamaan lainsäädäntöään ja poistamaan *moharebehin* (jumalanvastaisuus) ja *mofsed-e-filarzin* (rappion levittäminen maan päällä) rangaistavien rikosten joukosta;

3. ilmaisee solidaarisuutensa mielenosoituksia johtaville ja niihin osallistuville iranilaisnuorille, -naisille ja -miehille; antaa tukensa ympäri maata levinneelle rauhanomaiselle protestiliikkeelle, joka osoittaa mieltään järjestelmään pesiytynyttä yhä lisääntyvää sortoa sekä vakavia ja laajamittaisia ihmisoikeus- ja perusvapausloukkauksia vastaan; antaa vahvan tukensa Iranin kansan pyrkimyksille saada elää vapaassa, vakaassa, osallistavassa ja demokraattisessa maassa;
4. ilmaisee myötätuntonsa kaikkien Iranin viimeaikaisten ja aiempien mielenosoitusten seurauksena tapettujen, kidutettujen, siepattujen tai laittomasti vangittujen henkilöiden omaisille;
5. tuomitsee jälleen jyrkästi Iranin turvallisuusjoukkojen laajamittaisen, julman, tahallisen ja kohtuuttoman voimankäytön rauhanomaisia mielenosoittajia vastaan; kehottaa Iranin viranomaisia lopettamaan omiin kansalaisiinsa kohdistamansa ankarat toimet; toteaa jälleen, että oikeus rauhanomaiseen kokoontumiseen on varmistettava;
6. vaatii kansainvälistä yhteisöä sekä EU:ta ja sen jäsenvaltioita käyttämään kaikkia yhteyksiään islamilaisen tasavallan viranomaisiin vaatiakseen mielenosoitusten väkivaltaisten tukahduttamistoimien välitöntä lopettamista ja kaikkien niiden henkilöiden vapauttamista ehdoitta, jotka on pidätetty sen vuoksi, että he ovat käyttäneet oikeuttaan sananvapauteen, yhdistymisvapauteen ja rauhanomaiseen kokoontumisvapauteen;
7. kehottaa Iranin hallintoa sallimaan riippumattoman toimivaltaisen viranomaisen suorittaman kansainvälisen, puolueettoman ja tehokkaan tutkinnan hallinnon ihmisoikeusloukkauksista, mukaan lukien Mahsa Jina Aminin ja satojen mielenosoittajien surmaaminen sekä islamilaisen tasavallan mielivaltaisesti pidättämien kidutus ja kaltoinkohtelu;
8. kehottaa vapauttamaan välittömästi kaikki henkilöt, jotka on pidätetty sen vuoksi, että he ovat osallistuneet rauhanomaisiin mielenosoituksiin, sekä kaikki poliittiset vangit; kehottaa määräämään asetuksen (EU) N:o 359/2011 nojalla kohdennettuja rajoittavia toimenpiteitä kaikille tuomareille, jotka langettavat tuomioita mielenosoittajille; vaatii lisäksi Iranin viranomaisia luopumaan välittömästi ja ehdoitta kaikista syytteistä niitä vastaan, jotka on vangittu yksinomaan siksi, että he ovat käyttäneet rauhanomaisesti oikeuttaan sananvapauteen, yhdistymisvapauteen ja rauhanomaiseen kokoontumisvapauteen mielenosoitusten yhteydessä; kehottaa Iranin viranomaisia täyttämään kansainväliset velvoitteensa, myös kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen mukaiset velvoitteensa;
9. kehottaa Iranin viranomaisia vapauttamaan välittömästi kaikki pidätetyt EU:n kansalaiset ja luopumaan kaikista syytteistä heitä vastaan; tuomitsee jyrkästi kansalaisjärjestössä työskennelleelle Belgian kansalaiselle Olivier Vandecasteelelle langetetun tuomion, jossa tälle määrättiin 40 vuotta vankeutta, 74 raipaniskua ja miljoonan euron sakot tekaistujen vakoilusyytteiden perusteella, sekä Ruotsin kansalaisen Ahmadreza Djalalin pitämisen edelleen vangittuna ja hänelle langetetun kuolemantuomion ja islamilaisen tasavallan harjoittaman häikäilemättömän

panttivankidiplomatian, jotta se saisi tuomitun terroristin Asadollah Asadin vapautettua; kehottaa vapauttamaan Ahmadreza Djalalin ja Olivier Vandecasteeleen välittömästi ja ehdoitta ja palauttamaan heidät turvallisesti kotimaihinsa;

10. toteaa jälleen pitävänsä erittäin tuomittavana Iranin ihmisoikeustilanteen nopeaa heikkenemistä, josta islamilainen tasavalta, sen korkein johto ja sen turvallisuusjoukot, mukaan lukien vallankumouskaarti, ovat yksin vastuussa; vaatii Iranin viranomaisia kunnioittamaan etnisiä ja uskonnollisia vähemmistöjä sekä hlbtq+-henkilöiden perusoikeuksia ja -vapauksia; kehottaa Iranin viranomaisia lopettamaan kaikenlaisen syrjinnän;
11. vaatii Iranin hallitusta vapauttamaan kaikki ihmisoikeuksien puolustajat; pyytää Iranin hallitusta lopettamaan kaikkien ihmisoikeuksien puolustajien ajojahdin Iranissa ja takaamaan kaikissa olosuhteissa heidän mahdollisuutensa harjoittaa oikeutettua ihmisoikeustoimintaansa vailla pelkoa kostotoimista ja vapaina kaikista rajoituksista, myös oikeudellisesta häirinnästä;
12. tuomitsee kymmenien toimittajien pidättämisen ja kehottaa Iranin viranomaisia vapauttamaan heidät välittömästi; kehottaa islamilaista tasavaltaa kunnioittamaan kaikkien Iranissa asuvien ihmisten sanan- ja vakaumuksenvapautta;
13. tuomitsee mitä jyrkimmin järjestelmällisen kidutuksen, myös seksuaalisen väkivallan, käyttämisen aseena, Iranin vankiloissa ja kehottaa lopettamaan välittömästi kaikkien vankien kaikenlaisen kidutuksen ja kaltoinkohtelun; tuomitsee jyrkästi islamilaisen tasavallan käytännön turvautua kidutukseen, pelotteluun, perheenjäseniin kohdistuvaan uhkailuun ja muunlaiseen pakottamiseen saadakseen henkilön tunnustamaan sekä näiden pakkokeinoin saatujen tunnustusten käyttämisen mielenosoittajien tuomitsemiseksi; tuomitsee myös käytännön evätä vangeilta mahdollisuus puheluihin ja omaisten vierailuihin; ilmaisee vakavan huolensa siitä, että pidätetyillä ei ole mahdollisuutta käyttää oikeudellista edustajaa kuulusteluissa; kehottaa Iranin hallitusta kohtelemaan vankeja kunnioittavasti, kuten heidän synnynnäinen ihmisarvonsa vaatii; kehottaa jälleen Irania ratifioimaan viipymättä kidutuksen ja muun julman, epäinhimillisen tai halventavan kohtelun tai rangaistuksen vastaisen YK:n yleissopimuksen ja toimimaan kaikilta osin siihen sisältyvien määräysten mukaisesti;
14. panee tyytyväisenä merkille, että on perustettu Iranin islamilaista tasavaltaa käsittelevä riippumaton kansainvälinen tiedonhankintavaltuuskunta, joka on YK:n ihmisoikeusneuvoston 24. marraskuuta 2022 antaman päätöslauselman S-35/1 nojalla valtuutettu tutkimaan Iranin islamilaisessa tasavallassa tapahtuneita ihmisoikeusloukkauksia sekä keräämään ja analysoimaan asiaan liittyvää näyttöä, ja kehottaa aloittamaan sen toiminnan nopeasti; kehottaa islamilaisen tasavallan viranomaisia antamaan tiedonhankintavaltuuskunnalle täydet ja esteettömät mahdollisuudet suorittaa tehtävänsä ja pidättymään häiritsemästä ja pelottelemasta niitä, jotka tekevät yhteistyötä tiedonhankintavaltuuskunnan kanssa, tai näiden perheenjäseniä; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tukemaan kaikilta osin tiedonhankintavaltuuskunnan valmisteluja ja täytäntöönpanoa; kehottaa YK:n ihmisoikeusneuvostoa antamaan Iranin tapauksen välittömästi YK:n turvallisuusneuvoston käsiteltäväksi, jos islamilainen tasavalta ei tee yhteistyötä;

15. kehottaa lisäksi Iranin viranomaisia sallimaan vierailut YK:n ihmisoikeusneuvoston kaikkien erityismenettelyjen edustajille ja erityisesti varmistamaan, että Iranin islamilaisen tasavallan ihmisoikeustilannetta käsittelevä YK:n erityisraportoiija päästetään maahan;
16. kehottaa jäsenvaltioita ja kansalaisjärjestöjä tallentamaan, säilyttämään ja jakamaan kaiken saatavilla olevan todistusaineiston, joka voi edistää tutkintaa, sekä tekemään yhteistyötä Kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa ja tukemaan sen työtä; kehottaa Iranin viranomaisia toteuttamaan toimia Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön ratifioimiseksi;
17. tuomitsee jyrkästi islamilaisen tasavallan käytännön sulkea internet- ja matkaviestinverkkoja maassa puhjenneiden mielenosoitusten yhteydessä, sillä se estää viestinnän ja vapaan tiedonkulun iranilaisille; korostaa, että tällaiset toimet ovat selvästi kansainvälisen oikeuden vastaisia; panee tyytyväisenä merkille pakotemekanismin nojalla sortotoimiin vastaamiseksi käyttöön otetut erilaiset EU:n rajoittavat toimenpiteet, etenkin ne, jotka on kohdistettu tieto- ja viestintätekniikan alalla toimiviin henkilöihin ja yhteisöihin sekä disinformaatiosta vastuussa oleviin tahoihin; panee tyytyväisenä merkille myös Iranin tieto- ja viestintäteknologiaministerin lisäämisen EU:n pakotelistalle;
18. kehottaa jäsenvaltioita sitoutumaan siihen, että iranilaisille annetaan mahdollisuus käyttää vapaasti internetiä hallinnon massiivisesta internetsensuurista huolimatta; ehdottaa, että tarvittavat tekniset ja taloudelliset resurssit voitaisiin tarjota EU:n rahaston kautta;
19. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita soveltamaan tuomioistuimen yleistoimivaltaa kaikkiin Iranin virkamiehiin, joiden voidaan perustellusti epäillä olevan rikosoikeudellisessa vastuussa kansainvälisen oikeuden mukaisista rikoksista ja muista vakavista ihmisoikeusloukkauksista; kehottaa niitä jäsenvaltioita, joiden kansallisessa lainsäädännössä ei vielä säädetä yleistoimivallan periaatteesta, ottamaan tällaisen lainsäädännön viipymättä käyttöön;
20. panee tyytyväisenä merkille 12. joulukuuta 2022 annetut ulkoasiainneuvoston päätelmät ja äskettäin hyväksytyt rajoittavat toimenpiteet mielenosoittajiin kohdistuneissa väkivaltaisuuksissa osallisina olleita vastaan sekä kaikkia niitä ”siveyspoliisiin” kytköksissä olevia vastaan, joiden on todettu olleen osallisia Mahsa Jina Aminin kuolemaan tai vastuussa siitä; katsoo kuitenkin, että Iranin hallinnon räikeä välinpitämättömyys kansalaistensa ihmisarvoa ja demokraattisia pyrkimyksiä kohtaan sekä sen tuki Venäjän federaatiolle vaativat lisää muutoksia EU:n asennoitumiseen Irania kohtaan;
21. kehottaa neuvostoa lisäämään vallankumouskaartin ja siihen kuuluvat joukot, mukaan lukien puolisotilaalliset Basij-joukot ja Quds-joukot, EU:n terroristiluetteloon ja kieltämään kaiken taloudellisen ja rahoitustoiminnan, jossa on mukana liikeyrityksiä ja kaupallista toimintaa, joka liittyy vallankumouskaartiin tai siihen kytköksissä oleviin henkilöihin, on näiden kokonaisuudessaan tai osittain omistamaa tai peittelee näiden toimintaa, riippumatta siitä, missä ne toimivat, ja toteaa, että samalla on vältettävä aiheuttamasta kielteisiä seurauksia Iranin kansalle; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita

yhteistyössä samanmielisten kumppaneiden kanssa vaatimaan kaikkia maita, joissa vallankumouskaarti toteuttaa sotilaallisia, taloudellisia tai tiedotusoperaatioita, katkaisemaan ja kriminalisoimaan yhteydet vallankumouskaartiin;

22. kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja neuvostoa ulottamaan EU:n pakoteluettelon koskemaan kaikkia ihmisoikeusloukkauksista vastuussa olevia yhteisöjä ja henkilöitä ja näiden perheenjäseniä, mukaan lukien valtakunnansyyttäjä Mohammad Jafar Montazeri ja kaikki vallankumouskaartiin kytköksissä olevat säätiöt (bonyad), joista voidaan mainita erityisesti Bonyad Mostazafan ja Bonyad Shahid va Omur-e Janbazan; kehottaa lisäksi varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa, neuvostoa ja jäsenvaltioita harkitsemaan pakotteiden asettamista Iranin parlamentin 227 jäsenelle, jotka kannustivat langettamaan kuolemantuomioita; panee tyytyväisenä merkille Yhdistyneessä kuningaskunnassa meneillään olevat valmistelut vallankumouskaartin sisällyttämiseksi Yhdistyneen kuningaskunnan terroristijärjestöjen luetteloon; tuomitsee ponnekkaasti Iranin viranomaisten Saksan ja Ranskan entisille poliitikoille sekä Euroopan parlamentin jäsenille määräämät pakotteet;
23. kehottaa laajentamaan rajoittavia toimenpiteitä, koska Iranin islamilainen tasavalta toimittaa edelleen miehittämättömiä ilma-aluksia ja suunnittelee toimittavansa maastamaahan-ohjuksia Venäjän federaatiolle käytettäväksi Ukrainaa vastaan;
24. kehottaa komissiota ja neuvostoa tukkimaan kaikki porsaanreiät nykyisten pakotteiden täytäntöönpanossa, varmistamaan niiden tiukan täytäntöönpanon sekä koordinoimaan tiiviisti toimia ja tekemään yhteistyötä kansainvälisten kumppaneiden kanssa rajoittavien toimenpiteiden tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi;
25. kehottaa EU:ta vahvistamaan ja laajentamaan rajoituksia, jotka koskevat iranilaisten pankkien pääsyä EU:n pääomamarkkinoiden ensi- ja jälkimarkkinoille, ja toteaa tämän koskevan myös EU:hun sijoittautuneita pankkeja;
26. ilmaisee syvän huolensa islamilaisen tasavallan viranomaisten harjoittamasta jäsennellystä rajatylittävästä tukahduttamistoiminnasta, johon sisältyy vakoilua, salamurhia, pommi-iskuryityksiä, kyberhyökkäyksiä, disinformaatiokampanjoita ja muita valvontatoimia, joita erityisesti sen suurlähetystöt ja vallankumouskaarti ovat toteuttaneet ja kohdistaneet EU:ssa asuvia iranilaisia maahanmuuttajayhteisöjä vastaan, ja toteaa, että tämä tukahduttaa EU:n kansalaisten ja asukkaiden sanan- ja ilmaisunvapauden, vaarantaa heidän turvallisuutensa ja on pahantahtoista sekaantumista; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita laajentamaan iranilaisten maahanmuuttajayhteisöjen suojelua islamilaisen tasavallan harjoittamalta rajatylittävältä tukahduttamistoiminnalta;
27. kehottaa EU:ta ja myös varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa jatkossakin ottamaan ihmisoikeuskysymykset esille iranilaisviranomaisten kanssa kahden- ja monenvälisissä yhteyksissä sekä käyttämään kaikkia iranilaisviranomaisten kanssa suunniteltuja yhteydenottoja tähän tarkoitukseen, erityisesti EU:n ja Iranin korkean tason poliittisen vuoropuhelun puitteissa; toteaa jälleen kerran, että ihmisoikeuksien kunnioittaminen on keskeinen tekijä EU:n ja Iranin suhteiden kehittämisessä;
28. kannustaa Teheranissa sijaitsevia EU-maiden suurlähetystöjä koordinoimaan tehokkaammin toimintaansa; kehottaa kaikkia jäsenvaltioita, joilla on diplomaattinen

edustus Teheranissa, käyttämään ihmisoikeuksien puolustajia koskevien EU:n suuntaviivojen mukaisia mekanismeja tukeakseen ja avustaakseen kuolemaan tuomittuja sekä laittomasti tuomittuja ja pidätettyjä henkilöitä; kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että vangit voivat vastaanottaa vierailijoita, ja seuraamaan huolellisesti heidän vankeusolojaan;

29. kehottaa komissiota, EUH:ta ja jäsenvaltioita yhteistyössä samanmielisten kumppanien kanssa laajentamaan ja tehostamaan konkreettista tukea Iranin kansan demokraattisille pyrkimyksille erityisesti lisäämällä tukea riippumattomille ihmisoikeus- ja kansalaisjärjestöille sekä riippumattomille media-alustoille ja tukemalla samanmielisten kumppanien pyrkimyksiä ylläpitää internetyhteyksiä Iranissa; kannustaa Iranin demokraattista oppositiota pyrkimään mahdollisuuksien mukaan toimimaan entistä yhtenäisemmin yhteisten arvojen pohjalta ja maanpaossa olevien ja maasta muuttaneiden iranilaisten myötävaikutuksella, jotta lisätuen saaminen kansainväliseltä yhteisöltä helpottuisi; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita lisäämään Iranin kansalle suunnattua strategista viestintäänsä erityisesti laajentamalla EUH:n eteläisen StratCom-työryhmän toimeksianto kattamaan islamilaisen tasavallan ja lisäämällä merkittävästi sen rahoitusta ja näkyvyyttä;
30. kehottaa Iranin viranomaisia antamaan Iranissa toimivien jäsenvaltioiden suurlähetystöjen riippumattomille tarkkailijoille pääsyn kaikkiin mielenosoituksiin liittyviin oikeudenkäynteihin; pyytää jäsenvaltioita seuraamaan kaikkia mielenosoituksiin liittyviä oikeudenkäyntejä ja kiinnittämään erityistä huomiota kuolemantuomioita koskeviin oikeudenkäynteihin ja tuomitsemaan julkisesti niiden puutteet;
31. kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita helpottamaan viisumien myöntämistä kaikille henkilöille, joilla on perusteltua aihetta pelätä joutuvansa vainotuksi sen vuoksi, että he ovat käyttäneet rauhanomaisesti oikeuttaan sananvapauteen, yhdistymisvapauteen ja rauhanomaiseen kokoontumisvapauteen Iranin mielenosoitusten yhteydessä;
32. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden parlamenteille ja hallituksille, Islamilaiselle neuvonantavalle kokoukselle, Iranin islamilaisen tasavallan hallitukselle sekä Iranin islamilaisen tasavallan korkeimman johtajan toimistolle.